

Verbonden lichamen: financieel belang vereist, geen zeggenschap

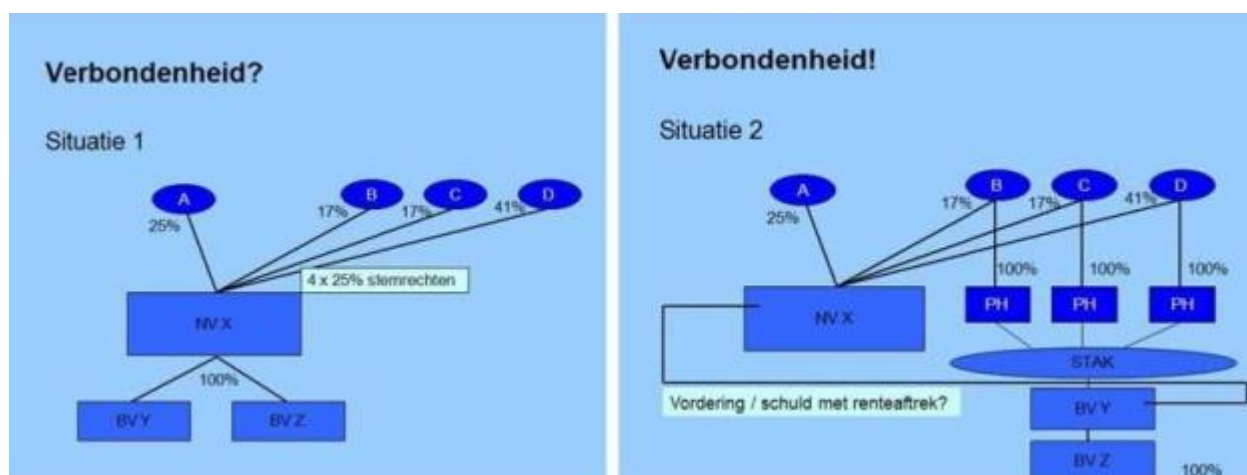
27 juni 2011

De Hoge Raad heeft in een recent arrest een concrete invulling gegeven aan het verbondenheids criterium uit de wet op de vennootschapsbelasting. Ons hoogste rechtscollege heeft beslist dat vennootschappen (lichamen) verbonden zijn als de ene vennootschap – direct of indirect – een financieel belang heeft van een derde gedeelte of meer in de andere vennootschap. Zeggenschap is daarvoor niet vereist: ook bij het geheel ontbreken van enige zeggenschap kan er sprake zijn van verbondenheid.

NV X was in België gevestigd. De NV bezat alle aandelen in BV Y en BV Z. De aandelen in NV X waren in handen van senior A (25%) en zijn meerderjarige junioren B (17%), C (17%) en D (41%). Ieder van de aandeelhouders had 25% van de stemrechten in NV X. Zie situatie 1.

Op 23 december 2003 verkocht NV X haar aandelen BV Y aan de – net opgerichte persoonlijke houdstervenootschappen van de junioren B, C en D. Bij die overdracht werden de aandelen in BV Y gecertificeerd: de aandelen werden gehouden door Administratiekantoor AA, de persoonlijke houdstervenootschappen van de kinderen hadden ieder 1/3 van de certificaten van aandelen. Het bestuur van het administratiekantoor werd gevormd door senior A en zijn echtgenote.

Kort daarop, per 31 december 2003, nam BV Y alle aandelen over in BV Z, haar vroegere zustervennootschap. BV Y bleef de koopsom van de aandelen schuldig aan de NV X. De rente op die schuld bedroeg over 2004 € 347.095. Zie situatie 2.

BV Y claimde aftrek van de rente in haar aangifte Vennootschapsbelasting 2004.

De inspecteur weigerde dat: hij stelde dat BV Y en NV X verbonden lichamen waren, in de zin van de wet vennootschapsbelasting, en dat de rente op grond daarvan niet aftrekbaar was.

BV Y verzette zich tegen die correctie. Voor rechtbank Arnhem stelde zij dat van een verbondenheid geen sprake was omdat NV X geen enkele zeggenschap – geen stemgerechtigdheid – in BV Y had. Rechtbank Arnhem oordeelde anders. D junior had zowel in NV X als in BV een financieel belang van ten minste een derde gedeelte. D had een rechtstreeks belang van 41% in NV X, en een middellijk belang – door de certificaten van aandelen – van een derde gedeelte in BV Y. Die koppeling was

voldoende om NV X en BV Y als verbonden lichamen aan te merken. De rente was niet aftrekbaar. De Hoge Raad heeft in cassatie deze uitspraak bevestigd. Als er sprake is van een financieel belang van een derde is er sprake van verbondenheid, ongeacht de mate van zeggenschap. Het financiële belang is beslissend voor de verbondenheid, het zeggenschapsbelang doet niet ter zake.

Commentaar

De belastingwet kent een groot aantal bepalingen met een specifieke regeling voor 'verbonden lichamen'. Denk aan de renteaftrekbeperkingen, de afschrijving op vastgoed, de afwaardering op vorderingen en nog veel meer. Dit arrest is voor de praktijk dan ook van groot belang, vooral bij reorganisaties waarbij vorderingen en schulden 'in verbondenheid' ontstaan.